

Onderwerp Gevolgen bekendmaking budgetten BUIG 2021/2022

Steller O.R. van der Meulen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 57 62 Bijlage(n)

Ons kenmerk 505679-2021

Datum 13-10-2021 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Het ministerie van SZW heeft op 1 oktober 2021 het definitieve budget BUIG 2021 en het voorlopig budget BUIG 2022 bekend gemaakt. Met deze brief informeren wij u over de financiële gevolgen.

2021

Als gevolg van de verbeterde conjunctuur is het definitieve macrobudget BUIG 2021 € 460 miljoen lager dan het voorlopige budget dat vorig jaar rond deze tijd is gepubliceerd. Deze bijstelling zagen we in de loop van het jaar aankomen. Hierdoor leidt de vaststelling van het definitief budget 2021 niet tot een afwijking ten opzichte van het resultaat in de tweede voortgangsrapportage 2021. Hierin wordt een resultaat gepresenteerd van € 1,6 miljoen voordelig. Bij de eerste voortgangsrapportage werd nog geen afwijking voorzien. De afwijking ontstaat doordat het aantal bijstandsuitkeringen in Groningen sneller afneemt dan landelijk.

2022 en verder

Voor 2022 (en verder) spelen twee ontwikkelingen die van invloed zijn op de hoogte van het budget namelijk de hoogte van het macrobudget en ons aandeel in dat budget.

Macrobudget

In de ontwerpbegroting 2022 zijn we voor de periode 2022-2025 uitgegaan van de macrobudgetten uit de rijksbegroting van vorig jaar. Hierop hebben we correcties toegepast voor de lagere uitgaven aan bijstand in 2020 en 2021, de verbeterde conjunctuur en is een inschatting gemaakt van het deelbudget voor loonkostensubsidies. Vanaf 2022 wordt binnen het macrobudget BUIG

namelijk onderscheid gemaakt tussen een budget voor bijstandsuitkeringen en een budget voor loonkostensubsidies. Het budget voor bijstandsuitkeringen wordt voor grote gemeenten met behulp van een objectief verdeelmodel verdeeld. Het budget voor loonkostensubsidies wordt verdeeld aan de hand van het aandeel dat gemeenten hadden in de uitgaven aan loonkostensubsidies in het jaar ervoor. In de ontwerpbegroting 2022 is rekening gehouden met een neutraal resultaat op het budget voor loonkostensubsidies.

Het macrobudget voor bijstandsuitkeringen is € 139,9 miljoen lager dan verwacht. Dit werkt door in de verwachte baten en lasten in 2022. Per saldo ontstaat een voordelige afwijking ten opzichte van de begroting 2022 van € 420 duizend euro. Deze verbetering treedt op doordat de absolute opbrengst van het werkprogramma in 2022 een groter effect heeft nu budgetten en uitgaven lager worden ingeschat.

Ontwikkeling aandeel in het macrobudget

Tot en met 2021 kregen gemeenten één budget waarmee zowel de bijstandsuitkeringen als ook de loonkostensubsidies moesten worden betaald. De gemeente Groningen had een aandeel in het macrobudget 2021 van 2,45%. Het ministerie van SZW heeft voor 2021 berekend wat het budgetaandeel van gemeenten zou zijn geweest wanneer in dit jaar het budget voor loonkostensubsidies ook buiten de verdeling van het macrobudget zou zijn gehouden. Het aandeel voor de gemeente Groningen bedroeg 2,48%. Met dit percentage is gerekend bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2022. Bij de bekendmaking van het voorlopige budget 2022 is duidelijk geworden dat voor 2022 het aandeel in het macrobudget voor bijstandsuitkeringen is uitgekomen op 2,63%.

Verklaring stijging budgetaandeel

Het verschil ten opzichte van het aandeel in 2021 wordt veroorzaakt door actualisatie van en periodiek onderhoud aan het model. Dit houdt in dat meer recente gegevens zijn gebruikt en dat kenmerken inhoudelijk zijn aangepast omdat bijvoorbeeld gegevens niet meer beschikbaar zijn.

Een eerste analyse van de oorzaak van de toename van het budgetaandeel wijst in de richting van de regionale kenmerken in het model. Meer specifiek lijkt het erop dat de maatstaf 'Aandeel WW-ers in de beroepsbevolking' veel invloed heeft gehad op de verandering van ons budgetaandeel. Dit is berekend op basis van het gemiddeld aantal WW-uitkeringen over het laatste kwartaal 2019 en de eerste 3 kwartalen van 2020. We hebben gezien dat in onze gemeente het aantal WW uitkeringen direct na het uitbreken van de coronacrisis veel sterker toenam dan landelijk. Vanaf 2021 neemt het aantal uitkeringen in Groningen sterker af dan landelijk en lag dit aantal eind augustus 19% onder het niveau van voor de crisis. Landelijk was dit 11%. Dit betekent dat de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen een incidentele bijdrage aan de toename van het budgetaandeel heeft gehad.

Het onderhoud aan het model heeft mogelijk ook een structurele positieve doorwerking gehad. Eén van de verdeelkenmerken in het model is 'Overlast en onveiligheid in de buurt'. Hierin werd ook een indicator gebruikt die betrekking had op migratie-achtergrond. Met ingang van 2022 wordt die indicator niet meer gebruikt om dit kenmerk te operationaliseren. Dit lijkt voor onze gemeente een gunstig effect te hebben op de score op dit kenmerk. Over een aantal weken publiceert het Rijk een rekentool waarmee we meer diepgaande analyses kunnen maken. Wanneer deze tot aanvullende inzichten leiden dan leggen we die aan uw raad voor.

Financiële consequenties

De toename van het budgetaandeel leidt in 2022 tot een stijging van het budget voor bijstandsuitkeringen van € 8,0 miljoen. Tezamen met het grotere effect van het werkprogramma is in 2022 sprake van een positieve afwijking van de ontwerpbegroting 2022 van € 8,4 miljoen. We komen evenwel nog € 5,1 miljoen tekort op het budget voor bijstandsuitkeringen.

We gaan ervan uit dat de toename van het budgetaandeel voor een deel incidenteel is. Om die reden is het verstandig om de actualisatie van het meerjarenbeeld voor 2023 en verder te baseren op het gemiddelde budgetaandeel over de afgelopen twee jaren. Deze werkwijze leidt vanaf 2023 tot een verbetering van het saldo met gemiddeld € 4,2 miljoen per jaar. In deze periode bedraagt het gemiddelde tekort € 8,6 miljoen per jaar. In onderstaande tabel wordt voor de periode 2022-2025 het verschil ten opzichte van de ontwerpbegroting 2022 toegelicht.

(Bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Saldo budget bijstandsuitkeringen in ontwerpbegroting 2022	-13.604	-13.328	-12.766	-12.232
Geactualiseerd saldo	- 5.162	- 8.927	- 8.638	- 8.258
Verbetering	8.442	4.401	4.128	3.974

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
 burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
 Koen Schuiling

secretaris,
 Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

